

CED
groep

Als leren je lief is

LIST-lezen

Conferentie 'Lezen om
te leren'

Presentatie: Anneke Bemer

Wat is het LIST- project?

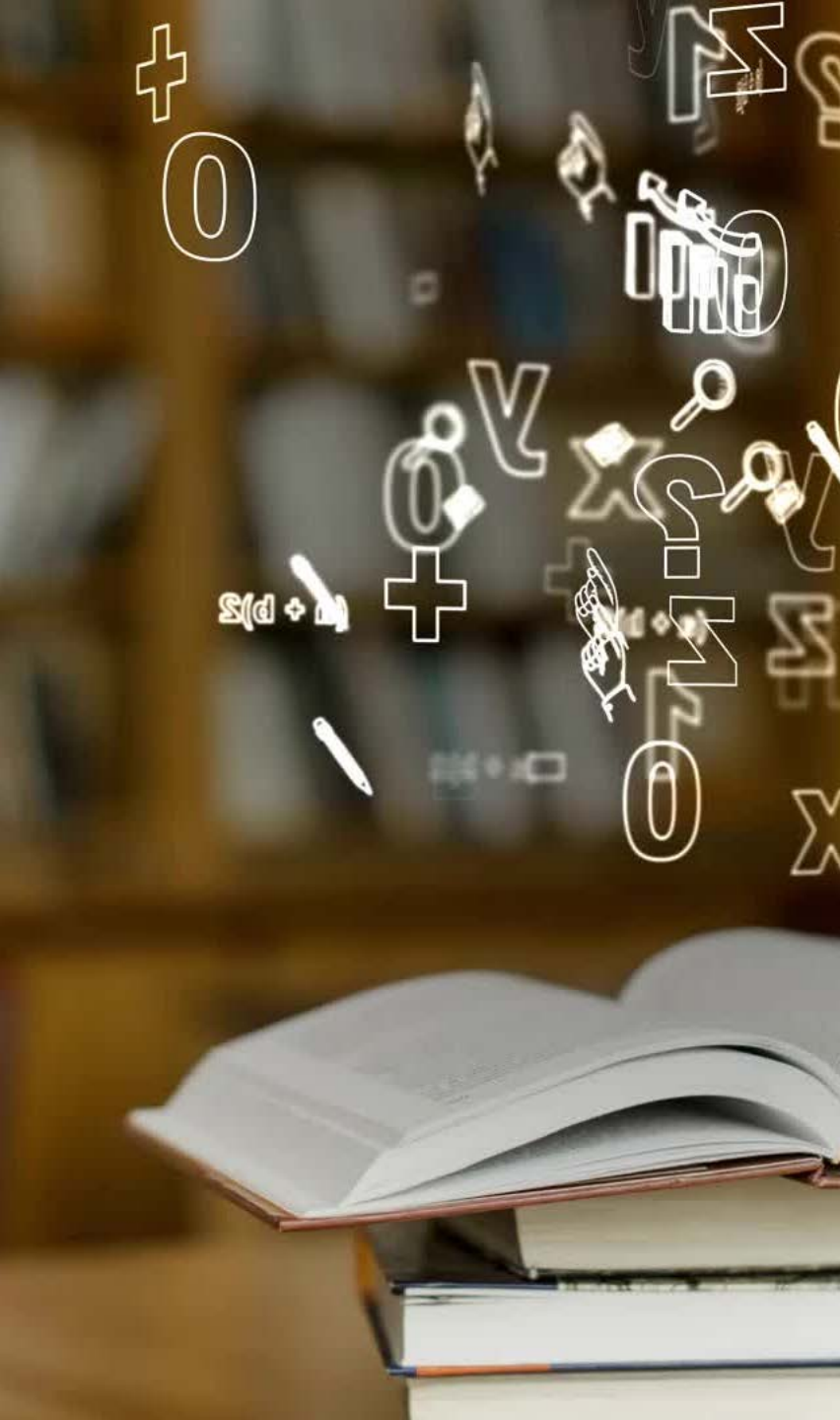
Als leren je lief is

LIST =
LeesInterventieproject
voor Scholen met een
Totaalaanpak

Een programma dat
beoogt:

- Kinderen te vormen tot goede vloeiend lezers.
- De leesmotivatie van kinderen te ontwikkelen en uit te bouwen.

Vloeiend lezen:

Geautomatiseerd lezen

Lezen met de juiste intonatie/expressie:

- Afwisseling in toonhoogte, ritme en nadruk
- Invoegen van pauzes
- Spelen met volume, tempo

Afhankelijk van de betekenis van de tekst.

Wat doet het LIST-programma op een conferentie begrijpend lezen?

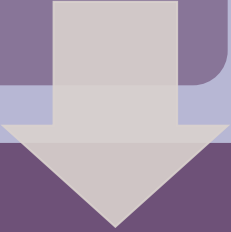

- ❖ Om een tekst goed te kunnen begrijpen, is het noodzakelijk om vloeiend te kunnen lezen.
- ❖ Vloeiend lezen is de brug tussen technisch en begrijpend lezen.

In verschillende stadia naar vloeiend lezen

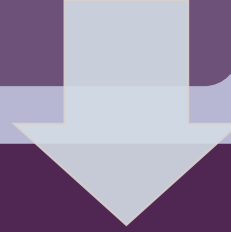
1. Het leren decoderen van letters en woorden en het vloeiend lezen van woorden:

LIST-programma **aanvankelijk lezen**.

2. vloeiend lezen oefenen door hardop samenhangende tekst te lezen:

LIST-programma **vloeiend lezen**:
de hardop-lees-aanpak

3. vloeiend lezen oefenen door zelfstandig stil te lezen:

LIST-programma **vloeiend lezen**:
de stilleesaanpak

LIST en beginnende geletterdheid

In samenwerking met de CED-Groep is er ook een LIST-programma voor de onderbouw ontwikkeld.

Hierin vind je de uitgangspunten voor leesmotivatie en het leggen van een stevige basis voor vloeiend lezen terug:

- Een centraal prentenboek als basis voor een rijk en essentieel uitgewerkt thema.
- Een totaalaanpak door het ophangen van activiteiten voor beginnende geletterdheid aan thema en prentenboeken.
- Creatief schrijven verweven in hoeken en activiteiten.

letters, leeshandeling, spellen

ondersteund lezen

duo-lezen

zelfstandig lezen

creatief schrijven

luisteren (voorlezen)

LIST-programma aanvankelijk lezen

Blokkenmodel

Aanvankelijk leesmethode
voor doorgaande lijn

Expliciete instructie
alfabetisch principe

Betekenisvol lezen en
schrijven

Ondersteuning

Focus op leeskilometers ipv
werkbladopdrachten.

Vloeiend lezen: de hardop-lees-aanpak

De noodzakelijke tussenfase in de ontwikkeling naar zelfstandig vloeiend stillezen:

- Discipline tijdens het lezen.
- Geen mogelijkheid moeilijke woorden over te slaan.
- Draagt in deze fase van het leesonderwijs meer bij aan automatisering en leesbegrip.

Hardop-leesaanpak (Hommelen)

1. Tussen AVI E3 en E4
2. Op instructieniveau
3. Homogene duo's
4. Autonomie leerlingen:
 - a) boekkeuze
 - b) keuze leesmaatje
 - c) leesstructuur
5. Samen lezen uit 1 boek
6. Ondersteunen elkaar bij foutjes
7. Uitvallers: tutorlezen/
hardop meelesen met
technisch middel

Vloeiend lezen – de stilleesaanpak

De Stilleesaanpak, méér dan vrij lezen, LIST voorziet in ondersteuning bij het stillezen door aandacht voor de volgende aspecten:

1. Begeleiding voor leerlingen bij het selecteren van passende boeken.
2. Aandacht voor motivatie en eigenaarschap om betrokkenheid te bevorderen.
3. Het actief monitoren van leesgedrag en de voortgang die leerlingen boeken.
4. Aandacht voor sociale interactie over boeken om de motivatie en ontwikkeling van hogere orde leesvaardigheden te bevorderen.

Stillezen

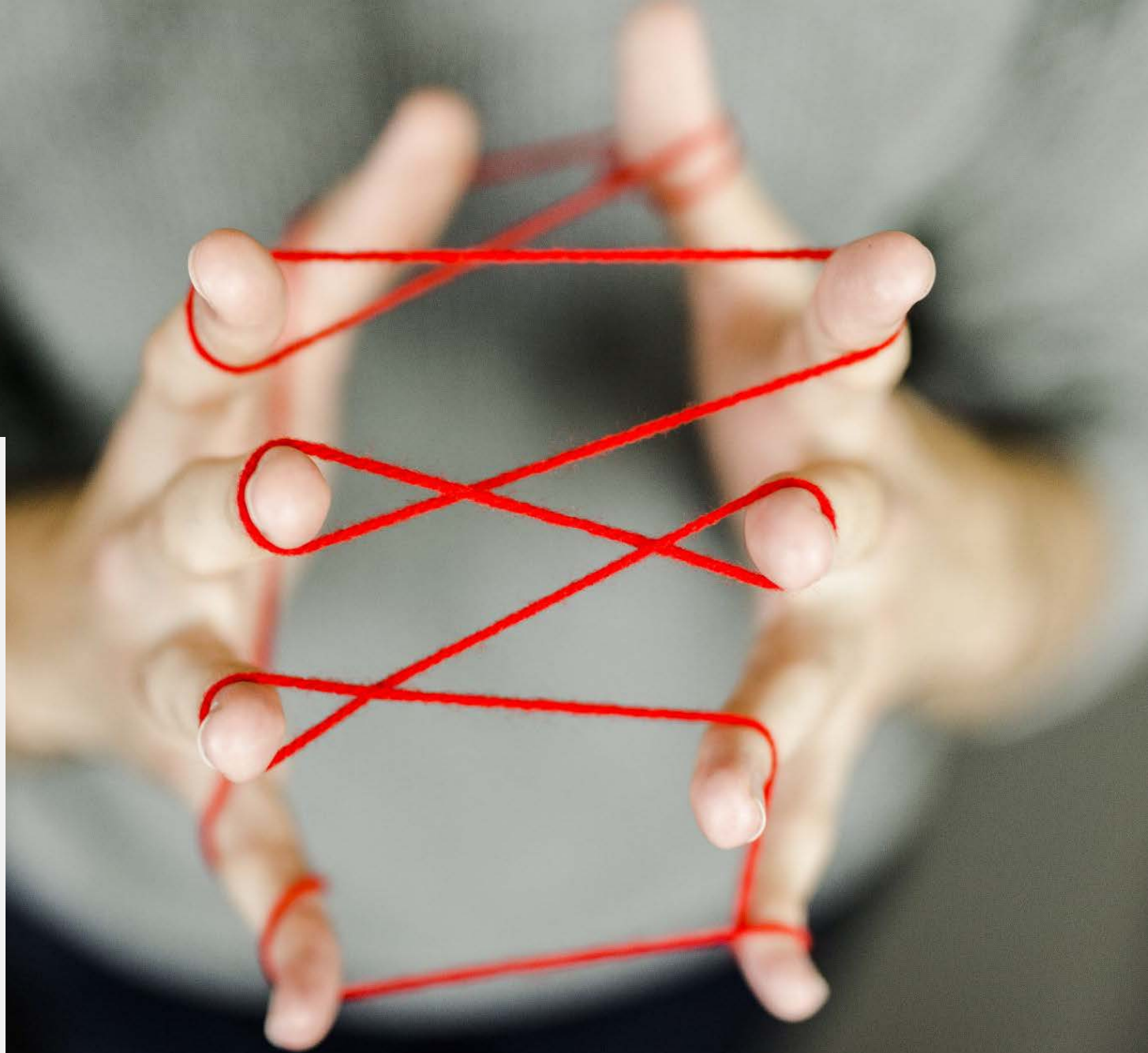
1. Leeftijdsadequaat boek
2. 25 boeken per jaar
3. Eigen boekkeuze
4. Stilte en rust tijdens lezen
5. Heldere, zichtbare afspraken
6. Uitvallers lezen met ondersteuning
7. Afwisseling in leesvormen:
voorlezen kleuters,
theaterlezen

Wat is de rode draad door de LIST-programma's?

Rode draad van groep 1 t/m 8

- In een vloeiende lijn naar vloeiend lezen.
- Totaalaanpak
- Leesbeleving en smaakontwikkeling
- Boekinhoud is uitgangspunt
- Actieve rol leerkracht
- Groepsdoorbroken

Lesmodel LIST-vloeiend-lezen

	oriëntatie	5 min
Basis	Gezamenlijke start: voorlezen/boekenbabbel (miniles)	5 min
	De leesfase Stillezen/Hommelen De leerlingen lezen in een boek naar keuze.	20 min
	Afsluiting; boekreclame of boekenbabbel	5 min

De oriëntatiefase

Als leren je lief is

- Moment om van groep te ruilen, boek te ruilen, naar de wc te gaan.

De gezamenlijke start

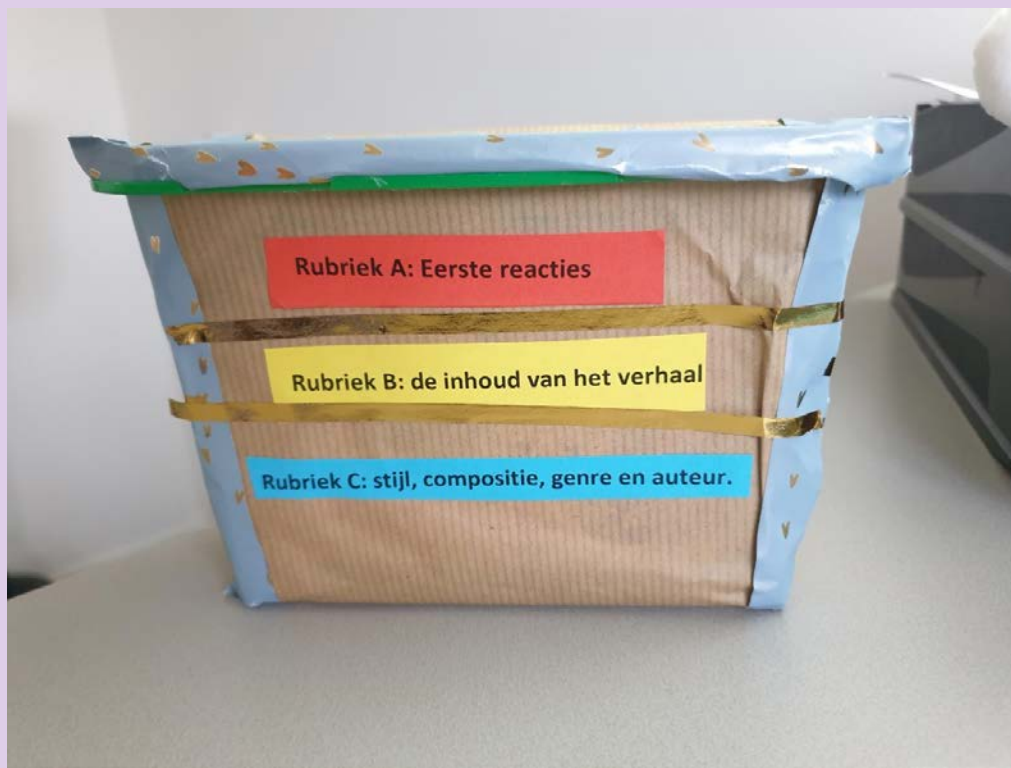
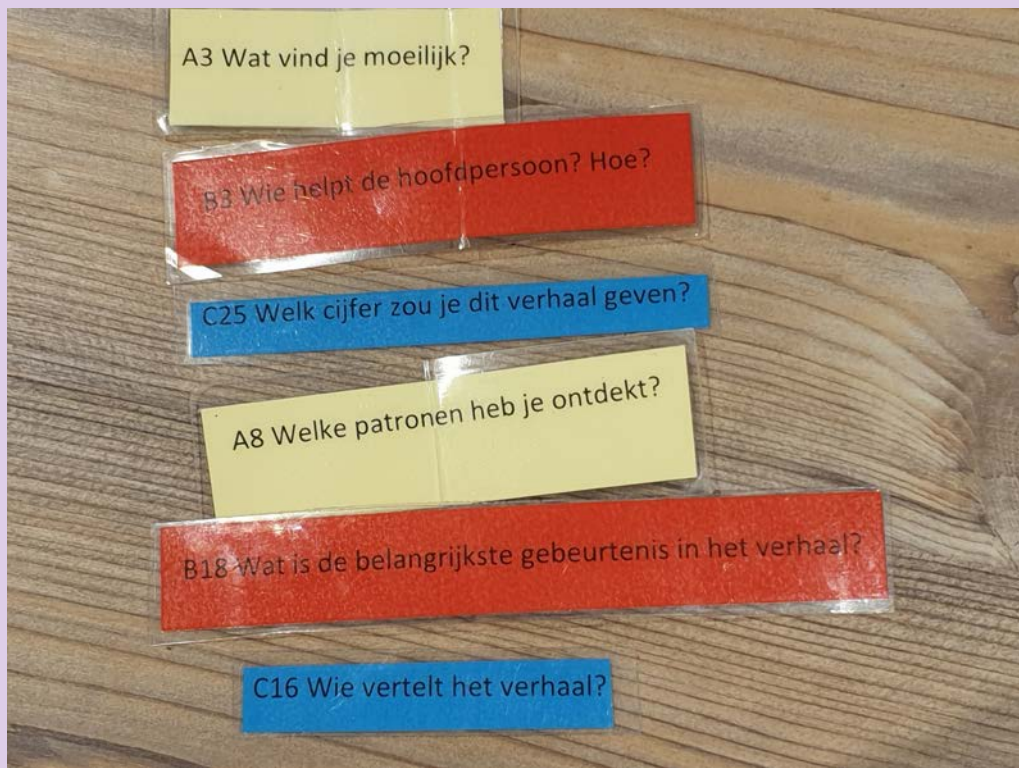
Als leren je lief is

Dagelijks momentje leesbevordering

- Modelen vloeiend lezen
- Stellen reflectievraag
- Tweemaal per week boekenbabbel (miniles)
 - Iets uitgebreider (10 min.)
 - Door clusteren start- en afsluitmoment

Miniles met vertelkaartjes Aidan Chambers

voorleesfragment

- Luister naar het verhaal Paardeneieren.
- Bespreek het vertelkaartje met de persoon naast je.

Vertelkaartje 1:

- A1: Wat vind je bijzonder aan dit verhaal?

Vertelkaartje 2:

- B 18: Wat is de belangrijkste gebeurtenis in het verhaal?

Vertelkaartje 3:

- C6: Hoe vind je de opbouw van het verhaal?

De leesfase

Als leren je lief is

Kern:

- Ongestoord leeskilometers kunnen maken in een zelfgekozen, passend boek.
- Heldere, duidelijke afspraken die zorgen voor leesrust, denk aan:
 - ❖ voldoende leesmateriaal
 - ❖ op de plaats blijven

De leesfase - begeleiding van de leerkracht

Hommelen/Stillezen, de leerkracht:

- monitort het leesgedrag
- luistert naar leerlingen en geeft individuele **feedback** op leesaspecten
- voert een leesgesprekje
- ziet erop toe dat de afspraken consequent nageleefd worden.

De afsluitende fase

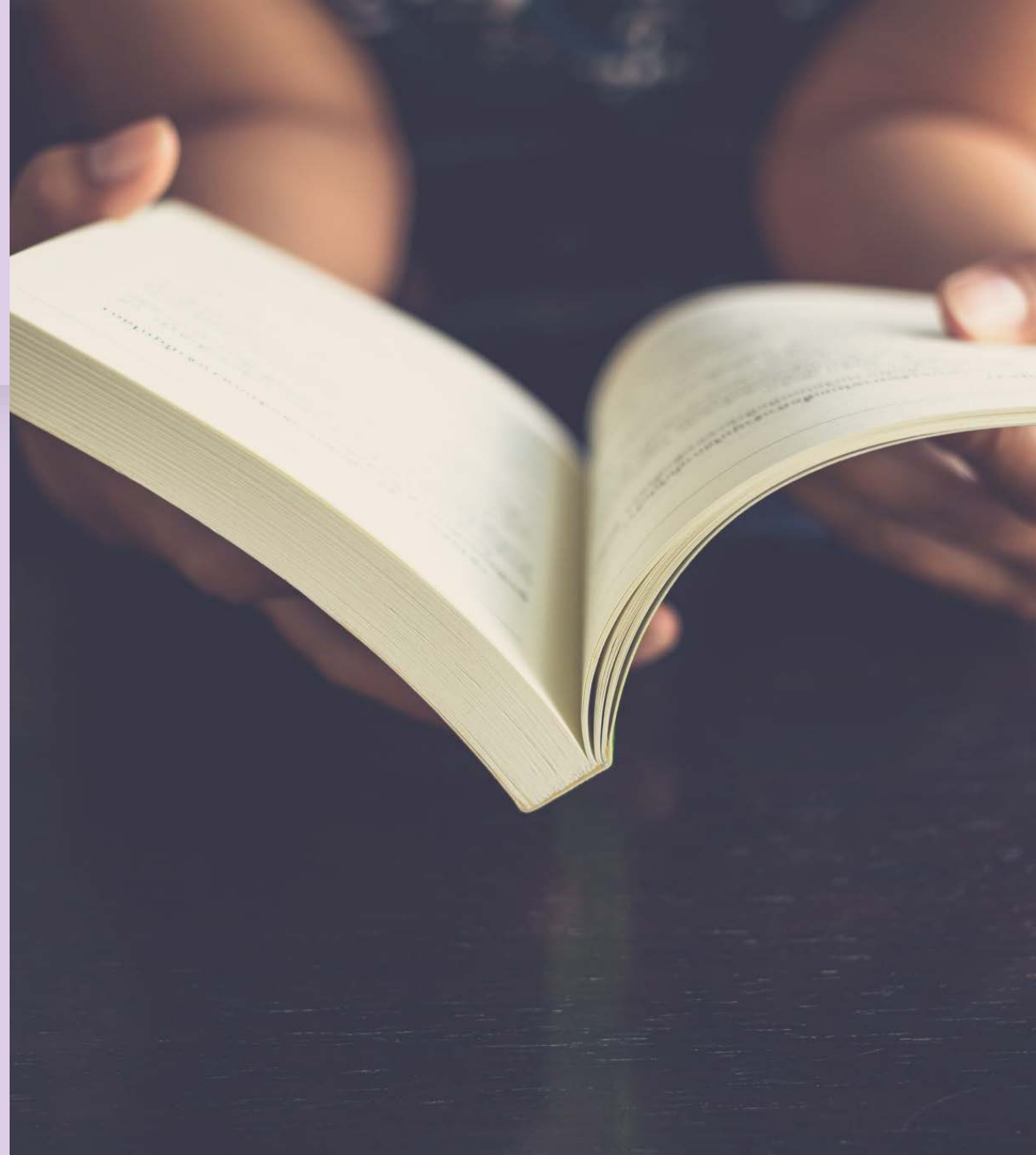
Als leren je lief is

- Informeer naar leesbeleving of geef gelegenheid eigen boek te promoten.
- Grijp kort even terug op de voorleesfase bij voorkeur in relatie tot het eigen boek.
- Evalueer het proces (hebben we ons aan de afspraken gehouden?)

Leesontwikkeling monitoren

1. Leesgedrag
 - a) observatie
 - b) leesgesprekjes
2. Vloeiend-leesontwikkeling
 - a) kinderen een stukje voor laten lezen tijdens leesfase.
 - b) toetsing vloeiend lezen:
 - tekstniveau
 - intonatietoets

LIST implementeren op school

Wat vraagt het van een school om LIST succesvol toe te passen?

- Draagvlak bij het hele team
- Coördinatie vanuit een leerteam/kartrekkers (jaarlijks)
- Professionele ondersteuning bij implementatie
- Facilitering door het MT
- Goede invulling ondersteuningsniveaus vanuit IB

Als leren je lief is

Nog losse eindjes?
Geïnspireerd geraakt?
Meer informatie over LIST
of een LIST-implementatie?

*Neem contact op met:
a.bemer@cedgroep.nl*